

Benvolgut, benvolguda,

El Parlament de Catalunya ha escollit Pere Aragonès com a MH President de la Generalitat, el 132è de la llarga llista de presidents del nostre país. Els vots de Junts per Catalunya han estat determinants per a aquesta investidura; ara comença, doncs, una nova etapa que sabem carregada de reptes colossals que haurèm d'encarar, i en què l'aportació del nostre espai serà també determinant.

El catalanisme, en totes les seves versions, ha mantingut una actitud de lleialtat i respecte cap a les institucions d'autogovern, i estic segur que el nostre partit contribuirà més que ningú a mantenir-ho. Potser no ens hem sentit correspostos sempre de la mateixa manera, però nosaltres no podem faltar a aquesta tradició que és, alhora, un senyal que caracteritza la forma com volem construir Catalunya. El MH President Pere Aragonès ha de saber que compta, des del primer minut, amb la lleialtat de les dones i homes de Junts per Catalunya. La meua, com a 130è president, sap que la té.

Per arribar fins aquí ha calgut trobar un acord, i que aquest acord fos vàlid per a les dues organitzacions signants. En aquest sentit, la manera com JxCat ha decidit consultar les bases és un exemple que hauria de servir a la resta d'organitzacions que encara no tinguin incorporat un mecanisme semblant, i alhora ha d'estimular a fer-ho de forma regular en les decisions més rellevants que haguem d'assumir com a organització política. La forma de república que des de Junts volem per a Catalunya s'ha de basar en una radicalitat democràtica, i en aquest sentit el nostre partit és a l'avantguarda. Gràcies per l'esforç i per fer-ho possible.

El recorregut fins a l'acord no ha estat gens fàcil. En coneixeu els motius i estic segur que els enteneu. Precisament perquè hi ha hagut grans dificultats, que han posat en risc moltes coses (algunes hi continuen, tanmateix), vaig prendre un seguit de decisions que ara us vull explicar, perquè molts de vosaltres m'heu interpel·lat i m'heu preguntat l'opinió sobre el procés d'acord i sobre l'acord en si mateix.

Tal i com vaig comunicar al secretari general, Jordi Sànchez, i també a l'equip negociador, creia que el millor per poder establir un marc de relacions amb ERC que afavorís acords era que jo no formés part de cap procés negociador. Després d'analitzar-ho molt a fons i de contrastar informacions, em quedaven pocs dubtes que si jo no prenia aquella decisió, s'accentuaria una estratègia narrativa tan falsa i perversa com eficaç segons la qual la meua principal preocupació seria la d'assegurar una bona tutela del president i del govern. Ho heu llegit i escoltat en pràcticament totes les anàlisis i comentaris, amb molt poques excepcions. Des de cròniques en diaris seriosos fins a programes d'humor, passant per pràcticament tota la tertuliada nacional.

Les persones que han estat al meu entorn saben de la falsedat i immoralitat d'aquesta narrativa, de la falta absoluta de base. Però s'hi han posat d'acord des de sectors independentistes fins a tot l'unionisme; bàsicament anava bé per debilitar Junts. I d'altra banda també per debilitar el Consell per la República, i amb ell la legitimitat de l'1 d'octubre i de la declaració d'independència feta al Parlament de Catalunya el dia 27 d'octubre de 2017. Ha tingut predicadors diaris, amb tribunes i espais de màxima audiència, que no han parat de construir un relat amb finalitats merament propagandístiques. Cal dir que tots aquests intents per enviar l'octubre del 2017 en una cantonada han estat infructuosos i han topat amb la determinació insubornable de la ciutadania.

Vaig arribar a la conclusió que això hauria dificultat la possibilitat de trobar acords i de poder restablir la unitat interna de l'independentisme. He procurat, en conseqüència, no ser cap obstacle en les converses per arribar a un acord, ni per a l'acord en si mateix; en tot cas, la meua intenció era que el resultat a què s'arribés (acord o no acord) calgués ser explicat d'una manera molt més rigorosa i esforçada que no pas a partir de l'argument simplista i deshonest de vincular-

lo als meus suposats desitjos o interessos personals. Alguns ja tenien la crònica escrita, el comentari a punt o el gag enregistrat.

Per reforçar aquesta posició vaig prendre una altra decisió, la de no interferir públicament a través de comentaris i opinions. Tampoc des del meu rol de president del Consell per la República. He estat escrupolós amb el meu compromís de no generar cap distorsió que afectés els esforços dels negociadors, o que servís als interessos dels nostres detractors en la construcció del seu relat sobre les suposades tuteles i altres manipulacions. Tampoc no volia donar cap excusa als qui promouen la crítica injusta i maldestra sobre un suposat biaix partidista del Consell. M'he mantingut públicament en un silenci públic respectuós i prudent, que avui té tot el sentit del món que s'acabi.

També hi havia —hi ha— raons que acaben tenint efectes personals. No us negaré que després de més de tres anys i mig a l'exili algunes coses han esdevingut per a mi més doloroses que la pròpia repressió. O que m'han afectat d'una forma que cap de les atzagaiades repressores havia aconseguit de fer. Al capdavall, la repressió la pateixen de manera personal els qui en són víctimes, a la presó, a l'exili o perseguits per qualsevol jutjat i cos policial. Però la desunió, que és una de les preocupacions que més m'amoïnen, sobretot aquella desunió que ha estat treballada a consciència, la paga tota Catalunya i té efectes generalitzats. JV Foix va escriure a principi dels anys trenta del segle passat que “qui a l'hora d'assentar els fonaments [a la pàtria], ha predicat — i practicat— la desunió, sigui el que sigui el pretext, és deslleial”. No crec que la seva reflexió hagi deixat de ser vàlida. Però és evident que en aquests darrers anys hem anat enrere.

La unitat és, ho reconec, una prioritat tan difícil d'assolir ara mateix com d'altra banda irrenunciable. Per restaurar la unitat, el que més he gosat demanar és, en primer lloc, *respecte*. Es pot respectar l'altre sense necessitat de compartir un mateix govern, i es pot faltar al respecte bo i compartint la meitat del govern. Sense respecte no es posa en marxa una cadena que és imprescindible per anar plegats en un projecte tan ambiciós i complex com és el de construir un Estat independent. El respecte és el fonament de la segona cosa que he gosat demanar: *confiança*. Fer-nos confiança fins i tot en allò que no ens agrada de l'altre. La confiança permet treballar sense perdre el temps vigilant de manera permanent el company de viatge, i allibera energies per encarar el veritable i poderós adversari. I la confiança és la garantia de la tercera cosa, fonamental per governar plegats: la *lleialtat*. Si aquesta cadena es trenca o s'afebleix en alguna baula, el resultat és el recel permanent, la paràlisi política i, al final, l'enfrontament. Res de bo.

Efectivament, en aquests tres anys i mig s'ha vist, amb decepció compartida per molta gent, com aquesta cadena s'anava afeblint fins a trencar-se. Si al principi l'estratègia de la desunió va ser concebuda amb una determinada intenció, molt sectària al meu entendre, és evident que s'ha escapat de control i ha originat una batalla sense fre que avergonyeix internament i des de fora és molt desconcertant, de la qual ningú no surt ben parat.

Això ha anat pesant, també, en la meva decisió de no esdevenir cap obstacle ni cap problema que impedís acords de govern o que impedís la unitat, i de romandre silent portes enfora.

És evident que l'acord a què s'ha arribat té aspectes que caldrà protegir i vetllar. Tots entenem que el millor acord és el que comportaria l'aplicació del nostre programa electoral, però també sabem que les eleccions no les va guanyar cap partit independentista. Ni ERC, ni Junts ni, per descomptat, la CUP. Les eleccions van tenir un clar guanyador, i aquest és el moviment independentista en el seu conjunt i en la seva diversitat. Per tant, cap acord i cap estratègia no es poden basar en l'hegemonia d'un determinat partit —posem per cas, de Junts— sobre el conjunt del moviment sinó que ha de considerar i respectar aquesta diversitat i transversalitat. El nostre partit va néixer amb aquesta vocació, i per això som peça fonamental per a l'articulació del moviment independentista. No l'única, és clar. Naturalment, tampoc no hi pot haver cap acord que sigui fet *en contra* d'una part d'aquest moviment. Per això he defensat en diverses ocasions,

sempre de manera infructuosa, que en l'actual procés d'independència i d'Estat de repressió ens calia afrontar els reptes electorals de manera unitària, a través de propostes que conjuguessin aquesta diversitat. Interpretarien molt millor allò que els ciutadans volen votar i enviarien un missatge de fortalesa molt més rotund i inequívoc que el que enviem per separat. Potser, si es tractava de buscar la manera de “forçar” l'Estat a una negociació fiable, caldria irrompre sempre amb la màxima fortalesa i no a partir de la suma de debilitats o petites victòries particulars. Ha quedat acreditat en tots els cicles electorals que hi ha hagut després del setembre de 2015 que, per separat i com a partits, o bé perdem les eleccions o bé les guanyem de manera ajustada. L'Estat ha tingut la sensació recomfortant de veure al seu davant un moviment afeblit per la divisió interna. Com a eina de pressió perquè l'Estat negociï —que és el que ara mateix l'objectiu que s'ha acordat dins de l'independentisme— a mi em sembla molt més eficaç plantar-te a la taula amb la fortalesa de victòries rotundes aconseguides en totes les eleccions precedents, que no pas des d'una posició dividida i enfrontada (en part, de manera inevitable perquè en haver de competir electoralment, s'imposa la lògica de la disputa de tots els vots).

L'equilibri és molt difícil però tenim l'obligació de buscar-lo. Per això he insistit en la necessitat del respecte, de la confiança i de la lleialtat. És previ a tot. L'èxit del Govern no es mesurarà només en l'obra feta, en les polítiques desplegades. Es basarà, també, i potser ara més que abans, en la seva capacitat de restaurar tot allò que s'ha deteriorat, i que influeix en l'ànim del país.

Sabem que la repressió no s'ha aturat, que continuarà. I sabem que l'Estat no té cap voluntat d'abordar amb honestedat i ganes un procés de negociació com el que s'esperaria en una democràcia consolidada. Confio que els consellers i conselleres del nou govern, amb el seu president al capdavant, sabran correspondre a les expectatives del poble de Catalunya, i que en aquesta fita hi haguem contribuït lleialment des de Junts per Catalunya. No pot ser de cap altra manera que així.

Disculpeu l'extensió d'aquesta carta. Espero que també sabreu dispensar i comprendre la discreció pública que em vaig imposar.

En qualsevol cas, sigui com sigui i a desgrat dels qui ho voldrien altrament, continuaré defensant el referèndum de l'1 d'octubre i la proclamació de la república catalana com a fonaments de la independència de Catalunya i, per tant, de l'Estat català. Que és l'únic que pot garantir el progrés social, econòmic, cultural i lingüístic del nostre país, i ens pot assegurar un estat de dret, de justícia i de llibertats que mai no hem conegut en la història de la nostra pertanyença forçada al regne d'Espanya.

Resto sempre a la vostra disposició. Una abraçada i el meu agraïment.

Carles Puigdemont i Casamajó